

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 406. An feudum acquiri possit successione, & in specie eâ, quæ est ex testamento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

Et, à quo primus vasallus infeudatus, utpote penes quem semper remanet dominium directum, quod tanquam pars prima & potior attendendum; ita Clarus dicens esse communem cum Zafio de feud. in p. 9. vers. sed occurrit. Cagnol. in l. consilii. §. socii mei. ff. de reg. jur. n. 9.

Quæst. 405. An & qualiter feudum per prescriptionem acquiri possit?

Resp. primò: Feudum propriè tale seu dominium utile rei aliàs allodialis sub obligatione fidelitatis & servitii alicujus præstandi prescriptione constitui & acquiri potest à privato contra privatum spatio 30. annorum, accedente bona fide. Paris. conf. 15. num. 13. l. 1. & conf. 27. n. 91. l. eod. Clar. §. feudum. q. 45. n. 3. Mynsing. cent. 4. obs. 29. quod expressè habetur l. 2. feud. tit. 26. ubi: Si quis per 30. annos rem aliquam ut feudum possedit, & servitium domino exhibuit, quamvis de ea re non sit investitus, prescriptione tamen 30. annorum se tueri potest: intellige, ut vasallum. Dicitur: *Contra privatum*: idem tamen dicit Reiffenst. h. t. n. 59. de domino sæculari; adeoque non faciendo in hoc discrimen, an dominus directus, contra quem præscribitur, sit persona privata, an in dignitate constituta seu Princeps. De cætero opponendo privato Ecclesiam, contra hanc, uti & alium locum pium, & rerum publicarum bona feudum non præscribitur nisi 40. annis; cum enim tantum temporis requiritur ad prescriptionem bonorum illius immobilium quò ad dominium proprietatis eorundem, ut constat ex jure communi, idem de iisdem præscribendis quò ad dominium utile, seu acquirendis viâ prescriptionis in feudum dicendum, præsertim cum in libris feudilibus non tantum non habeatur quò ad hoc contrarium, sed etiam in iis l. 2. tit. 1. §. si strenuus. præcipiatur, ut, si occurrat casus non comprehensus in consuetudinibus feudilibus (quales sunt isti libri) decidatur juxta jus commune seu legem scriptam; & ita tenent Rosenth. de feud. c. 6. concl. 78. Mynsing. loc. cit. Engels h. t. n. 17. quos citat & sequitur Reiffenst. num. 59. Dicitur etiam: *Accedente bona fide*; quia c. fin. de præscrip. universaliter dicitur, quòd nulla præscriptio tam canonica quàm civilis valeat; estque Reg. jur. in 6. possessor malæ fidei nullo unquam tempore præscribit. Per quos SS. Canones consuetudinibus & legibus civilibus, si quæ sunt in contrarium, derogari censetur, juxta quòd dicitur cit. c. fin. de præscrip. omni constitutioni & consuetudini derogandum esse, quæ absque peccato observari nequit. Ad hanc tamen prescriptionem non requiritur præterea titulus; cum juxta c. 1. de præscrip. in 6. ad prescriptionem longissimi temporis, qualis est illa 30. annorum, sufficiat bona fides absque titulo. Dicitur est demique: præscribi dicta ratione contra dominum: unde videtur sequi, pari modo à domino præscribi feudum contra vasallum, ita ut res allodialis vasalli evadat feudalis, si nimirum per 30. annos à vasallis ratione illius præstita obsequia aliæque onera feudalia. Sicut autem dominus per prescriptionem illius temporis facere potest, ut ex re allodiali vasalli fiat res feudalis; ita etiam vasallus facere potest, ut ex re feudali fiat res allodialis ipsius vasalli, & ita præscribere dominium directum domini. Abb. in c. ad audientiam. de præscrip. n. 17. Engels h. t. n. 42. quos

citât & sequitur Reiffenst. h. t. n. 69. Neque his obstat lex feudalis. L. 2. tit. 55. cum illa loquatur de prescriptione feudi malè alienati, & non de feudo, quòd præscribit ipse vasallus absque alienatione, faciendo per prescriptionem ex eo rem allodiam.

2. Resp. secundò: Feudum à vasallo sine consensu domini alienatum seu translatum. V. g. per venditionem in alium, ab hoc, et si sit emptor bonæ fidei, contra dominum neque quò ad proprietatem, ita ut res feudalis fiat allodialis, neque quò ad dominium utile, ita ut ille emptor loco prioris fiat novus vasallus, præscribi non posse spatio 30. vel 40. annorum, ita ut dominus alienationem sine suo consensu factam annullare, & feudum tanquam sibi apertum recuperare amplius nequeat; sed requiri ad hoc centum ad minimum annos, tenent probabilius Isernia in c. imperialem. de prohib. feud. alien. cui communiter inhæreret AA. ait Curt. Jun. de feud. 4. part. in ult. caus. amitt. feud. col. 1. Clar. q. 45. n. 2. juncto num. 4. Harprecht. pr. Inst. de usucap. n. 16. & plures alii, quos sequuntur. Engels. h. t. n. 42. & Reiffenst. h. t. n. 64. sub distinctione tamen facta in hoc inter feuda, quæ annexa habent servitia militaria pro Reip. utilitate, quæque plerumque dantur à Principibus belligerandi potestatem habentibus, & de iis admittunt præscribi non posse 30. vel 40. annis, & feuda privatorum, vel vi quorum ad servitia militaria non tenentur vasalli. & de his negant præscribi non posse 30. vel 40. annis. Nituntur hi AA. textu. l. 2. feud. tit. 55. ubi expressè Frideric. Imperator ob regni utilitatem cassat & in irritum deducit hujusmodi alienationes factas & imposterum faciendas nullius temporis prescriptione impediende, reddita etiam ratione hujus constitutionis suæ; ne nimirum cum magno Reip. detrimento servitia militaria minuantur, & expeditioni bellicæ vasalli obligati deficiant. Quæ tamen ratio legis, & consequenter lex ipsa deficit in feudi alienati prescriptione tantum quò ad dominium utile, dum feudum nulla servitia militaria adjuncta habet, talia saltem feuda præscribi posse videntur 30. vel 40. annis; atque ita locum habet dicta distinctio; quin & sententia opposita, quam aliàs absolutè tenent Rosenth. in Synop. juris feud. c. 6. concl. 150. & c. 9. concl. 132. Gail. Tiraq. Præpos. Bald. relati à Reiffenst. h. t. num. 63. moti hac ratione; quòd ob bonum Reip. & tollendas innumeras lites possessio 30. vel 40. annorum cum bona fide generet prescriptionem, quæ cuilibet plenam securitatem præstet juxta jus commune. L. sicut. l. omnes. de præscrip. His non obstante, textu cit. l. 1. tit. 55. cum is loquatur de prescriptione ordinaria 10. vel 20. annorum, non verò de extraordinaria longissimi temporis; quæ tamen interpretatio dictæ legis feudalis minus apta videtur; cum textus ille nimis clarè omnem & cujuscunque temporis, adeoque etiam longissimi temporis prescriptionem infirmet; quin etiam ei jus ipsum commune resistit, dum positive resistit præscribenti, constituendo, ut intra annos 40. sine titulo (uti contingit in præsentis casu) præscribi nequeat.

Quæst. 406. An feudum acquiri possit successione, & in specie eâ, quæ est ex testamento?

Resp. primò: Tametsi olim & ab initio nulla dabatur in feudis successio, seu ea non

acquirebatur successione vi primæ constitutionis eorum; sed domini rem suam in feudum datam pro libitu possent auferre; postmodum tamen moribus inductum, ut datio illa haberet firmitatem ad annum. Dein statutum, ut produceretur ad vitam fidelis vasalli; ac demum, ut etiam ad filios ejusdem deveniret, nimirum ad eum, in quem Dominus vellet hoc beneficium confirmare. Quod hodie ita stabilitum & extensum, ut ad omnes æqualiter veniat; quin & deinceps ad septimum gradum progrediatur, & jure novo in masculis infinitum extensum, prout hæc habentur & dicuntur *l. 2. feud. tit. 1. §. 1.*

2. Resp. secundò: Licet in rebus allodialibus detur successio, tam ab intestato (quæ etiam legitima dicitur *l. 1. §. ff. de petit. hered.*) quàm quæ est ex testamento, dicta testamentaria; in feudis tamen sola admittitur legitima, seu quæ est ab intestato; ea verò, quæ est ex testamento, sit incerta nulla nulliusque valoris. Clarus *§. feudum. g. 40. n. 1.* cum Socin, Jun. *conf. 72. post num. 40. l. 1.* Curt. Jun. *de feud. 4. part. princip. in reg. 1. g. ult.* & communi juxta quod dicitur *l. 1. tit. 8.* nulla ordinatione defuncti in feudo manente vel valente &c. eò quòd, cum vasallus non sit dominus feudi, nisi quamdiu vixerit, non debeat posse de eo disponere in præjudicium eorum, quibus ex providentia primi constituentis & acquirentis feudum illud post mortem ejus debetur. Unde nulla est dispositio, quæ pater in testamento disponit, ut feudum ad filios inæqualiter transeat, vel anus solus illud habeat. Schrad. *de feud. p. 7. c. 2. n. 3.* Clar. *loc. cit. n. 5.* citatis Zasio *de feud. p. 8. in 3. particul. vers. & hanc part.* Alex. *in l. cum servus. §. si quis alicui. ff. de legat. &c.* idque, etiam si id faciat cum consensu domini directi, nisi filii aliique agnati de quorum præjudicio agitur, consentiant. Curt. Jun. *de feud. p. 4. à num. 127.* Reiffenst. *h. t. num. 71.* Et hæc procedere de plano in feudo antiquo & paterno ait Clar. *l. c. n. 6.* cum Ruin. *conf. 9. l. 1. in fin.* & Socin. Jun. *conf. 160. n. 44. l. 2.* eò quòd extra dubium sit, vasallum non posse mutare naturam feudi; adeoque dum feudum virtute investituræ debet transire ad omnes filios æqualiter, pater illud non possit prælegare uni. Num autem idem sit in feudo novo, valde controvertitur inter AA. affirmativam videri magis communem dicit Socin. *loc. cit.* negativam è contra magis communem asserunt alii. Quam etiam sibi magis placere ait Clarus; eò quòd valde rationabile sit, quod quisque jure suo quæsit, etiam arbitrio suo alienare possit; nullumque in hoc fieri præjudicium, dum juxta valde probabilem vasallus tale feudum novum cum consensu domini alienare possit etiam in extraneum. Item nulla est testamentaria dispositio facta de feudo ad causas pias. *L. 2. tit. 9. §. donare.* ita etiam, ut hæres ne quidem æstimationem feudi relictæ legatario præstare teneatur; eò quòd rei legatæ æstimatio non debeat; cum ea legata non censeatur, sed solum jus, quod legans in re legata habebat. Clar. *loc. cit. num. 4.* citatis Bald. *in cit. §. donare. n. 3.* & Socin. Jun. *conf. 72. n. 60. l. 1.* dicente esse communem. Nihilominus

3. Resp. tertio: (quæ est limitatio prioris responsionis,) dum feudum tamen est simpliciter & absolute seu merè hereditarium, de eo pro libitu suo in testamento testari potest vasallus, & relinquere illud, cui voluerit etiam extraneo. Clar. *loc. cit. num. 2.* Vultej. *de feud. l. 1. c. 9. num. 79.* Si

verò est mixtum ex hereditario nimirum & gentilitio, seu simul ex pacto & providentia, (quale est receptum pro se & filiis & hæredibus juxta dicta supra; adeoque in eo succedere non possit, nisi qui simul sit hæres & filius, ut dictum ibidem) dispositionem testamentariam de ipso feudo valitaram, eò quòd hæres contravenire nequeat facto defuncti ejusque dispositionem infringere, asserit *loc. cit.* Clarus, ex mente tamen, ut videtur, aliorum. Quod tamen si verum esset, procedere tantum ait, ubi ageretur de præjudicio filiorum & agnatorum; dum autem ageretur de præjudicio ipsius domini directi, non haberi in consideratione, an sit feudum novum, vel antiquum, an sit simpliciter ex pacto & providentia, an mixtum; adeoque, nisi feudum sit absolute hereditarium, omnem dispositionem factam de feudo per vasallum quòd ad præjudicium domini esse nullius valoris. Ac denique de suo concludit Clarus, esse regulam generalem, quòd, si feudum sit simpliciter ex pacto & providentia, si mixtum, vasallum in præjudicium agnatorum de feudo testari non posse.

Quæst. 407. Qui & quo ordine succedant ab intestato, in feudis nimirum gentilitiis?

1. Resp. ad primum: Jure sanguinis in talibus feudis succedunt rectè lineà descendentes à primo acquirente feudum, puta filii & nepotes. Ascendentes, nimirum pater, avus illius collaterales, nempe fratres eorumque filii.

2. Resp. secundò: Primo loco succedunt descendentes masculi, ascendentibus & collateralibus, si qui sint, exclusis seu præteritis; pro ut dicitur *l. 2. tit. 11.* hoc modo inter eos servato, ut, dum plures sunt filii, hi succedant æqualiter in capita; nepotes verò concurrentes cum filiis, in stirpes loco patris defuncti, nullo facto discrimine, an sint, emancipati, an ex eodem, an ex diverso matrimonio nati; nisi fortè specialis consuetudo loci habeat aliud, aut desuper speciale pactum in contractu matrimonii factum, ut filii prioris matrimonii præferantur in successione feudi filiis secundi matrimonii, pro ut textum; *l. 2. feud. tit. 26. §. mulier;* ubi sic constitutum, ad hunc casum specialis consuetudinis vel pacti restringendum asserunt. Curt. *de feud. p. 3. memb. 1. qu. 24.* Azor. *l. 10. c. 8. quæst. 3. &c.* apud Reiffenst. *h. t. n. 75.* Et hæc, ubi feudum est dividuum: si enim dividi prohibetur, (qualiter feuda regalia. V. g. ducatus, comitatus expressè prohibentur dividi: *l. 2. feud. tit. 55. §. 1.*) solus primogenitus succedit ejusque descendentes, ita ut, si ex primogenito sint nepotes, hi præferantur secundo genito adhuc superstiti. Rosenth. *c. 7. concl. 26. num. 13.* & alii cum communiore, juxta quod etiam expressè statutum in successione Electorali in Bulla aurea Caroli IV. *c. 7.* ex ea etiam ratione, quòd pater & filius naturà una persona censeantur, hicque in locum illius jure repræsentationis etiam juxta communem succedat. De cætero à successione in feudo arcentur filii adoptivi, *l. 2. tit. 26. §. omnes.* Item filii illegitimè nati, nec soli, nec cum aliis legitimis, etiam si postmodum fiant legitimi, ad successionem feudi admittuntur, ut dicitur *l. 2. tit. 26. §. mulier.* nisi tamen sint legitimati per subsequens matrimonium. Mynsing. *cent. 5. obs. 42. & 52.* testans esse receptum in Camera Imperiali. Gail. *l. 2. obs. 141. n. 2.* Clar. *l. c. 9. 82. n. 4.* citans quam pluri-